

Central European Exchange Programme for University Studies

Zpráva o činnosti v roce 2008 s výhledem na rok 2009

Zpráva o činnosti CEEPUS v roce 2008 s výhledem na rok 2009

1. Program CEEPUS

Program CEEPUS je středoevropský výměnný univerzitní program zaměřený na společné projekty sítí vysokých škol v regionu. V současné době jsou členskými zeměmi programu (abecedně): Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Makedonie, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Srbsko; spolupracuje též Priština-Kosovo. Členské státy vkládají každoročně do programu stipendijní měsíce, které jsou určeny pro přijetí zahraničních studentů a učitelů.

Studenty vybírá každá škola podle svých kritérií, obvykle podle motivace stipendisty, jeho prospěchu a jazykových znalostí. Jednotná kritéria program nemá.

Koordinace programu je na úrovni České republiky zajišťována jediným pracovníkem Národní kanceláře CEEPUS při Domě zahraničních služeb MŠMT. Pro nejvytíženější období roku (podzim) a vzhledem k stoupajícím počtům stipendijních měsíců se osvědčilo využití další síly, na částečný úvazek.

2. Informace o akademickém roce 2007/2008

Česká republika vložila v tomto roce do programu celkem 650 stipendijních měsíců.

Přihlášené projekty hodnotila národní komise ve složení: Doc. Ing. J. Pecan, CSc. – předseda, Ing.A. Spejchalová, Dr.Pavel Němec, za NCO RNDr. Jitka Nováková. Omluvili se Doc. MUDr. Z. Červinková, CSc., Prof.Ing. Jiří Holčík, CSc.

Výběrové řízení projektů 2007/2008 bylo zakončeno na setkání mezinárodní komise CEEPUS v Bratislavě s tímto výsledkem:

Konečné pořadí sítí: zůstalo 50 sítí z 57. Partnery jsme byli celkem v 37 sítích, a to v 10 sítích koordinovaných v Rakousku, v 3 z Bulharska, ve 2 z Chorvatska, v 6 z Maďarska, ve 4 z Polska, ve 3 z Rumunska, ve 2 ze Slovinska, ve 2 ze Slovenska. Ze 7 podaných projektů koordinovaných v ČR jsme získali 5 sítí:

CII-CZ-0029—03-0708 Idea of Europe in European Culture, History and Politics,

CII-CZ-0031—03-0708 International Study in Automatic Control,

CII-CZ-0059—03-0708 Central CEEPUS Network in Adapted Physical Activities,

CII-CZ-0201—01-0708 Progressive Methods in Manufacturing Technologies

CII-CZ-0212-01-0708 Education of Modern Analytical and Bioanalytical Methods

Projekt nezískaly sítě CII-CZ-0101—02-0708 Development of Methods for Timber Structures and Timber-based Contructions Designing a CII-CZ-0213-01-0708 European Network of Video Education.

ČR byla zapojena do programu 16 vysokými školami, a to jejich 35 fakultami

Vzhledem k zapojení některých pracovišť do více projektů a k tomu, že v rámci jednoho projektu bývá zapojeno více než jedno pracoviště za danou zemi, disponovala ČR 59 českými partnerskými pracovišti.

Využity byly všechny vložené stipendijní měsíce a nadto bylo uděleno dalších 10 stipendijních měsíců, na jejichž pokrytí byla použita finanční rezerva v rozpočtu programu. Navíc 13 žadatelům bylo uděleno 30 měsíců Umbrella Solution, tedy umožněn pobyt se statutem studenta avšak bez přidělení finančních prostředků.

V Tematické síti proběhla mobilita do Bosny a Hercegoviny – tři studenti, dva učitelé - a přijeli odtamtud tři učitelé, celkem bylo vyčerpáno šestnáct měsíců. Projekt Tematické sítě

skončil 31.8.2008.

Sít' AT-12 v Brně uspořádala letní školu nizozemského jazyka a kultury.

Nejdůležitější body ze 14. hodnotící konference CEEPUS v Podgorici v Černé Hoře:

- ✓ Generální tajemnice paní Sorantinová hodnotila současný stav v realizaci programu, společné programy univerzit, administrativu programu. Nastínila cestu od mobilit k podpoře výzkumu.
- ✓ Předběžná zpráva z externího hodnocení programu (ZSI) se zmínila o výhodách programu i o některých problémech. Je připojeno stručné hodnocení. Dobře hodnocené jsou společné programy, je třeba vyjasnit právní otázky kolem společných titulů a podporu úspěšných sítí déle než jeden rok.
- ✓ U sítí bude dobré podporovat koordinační schůzky, odborné jazykové kursy, e-learning, naplňování kvót mobilit; Problémy dělají časté změny v některých NCO, zpožděné placení stipendií, některé problémy s vízy.
- ✓ Potřebu dalších informací naplní nově spuštěný program pro absolventy stipendií v Evropě: Europe-now.
- ✓ Design softwaru pro CEEPUS zajišťovaný CCO získal vysoké hodnocení, stejně jako regionální zaměření, způsob financování, administrativa a tematická otevřenost programu. Oceňované aktivity programu vyzdvihuje i připojený leták a záložky, které jsme k propagaci vytvořili.
- ✓ Budoucnost programu CEEPUS můžeme spatřovat v možnosti CEEPUS III, zaměřené na spojení s vědou a výzkumem, potom, co CEEPUS I přinesl multilaterální spolupráci a ECTS a CEEPUS II společné tituly. K dohodě CEEPUS III bude uspořádáno setkání expertů ve Vídni.
- ✓ Dohoda CEEPUS II byla podrobena revizi a následně prodloužena do 31.7.2011. Souhlas s revizí musí jednotlivé státy dohody vyjádřit do dubna 2009.
- ✓ Univerzita v Prištině pracuje v programu od r. 08/09.
- ✓ Cena ministrů 2009 (ak.rok 07/08): po odevzdání Network Reports proběhne hodnocení, které bude ukončeno před konferencí ministrů. Mezinárodní hodnocení bude jen online, za použití Scoring System plus Forum.
- ✓ L.Endorsement a L.Intent – sítě vloží do systému, ponechají si originál pro eventuální kontrolu. 15.1. termín pro přihlášky, do 15.2. upload dokumentů, které musí být podepsány do 15.1.2009. U obnovených sítí – nové dokumenty, u prodloužení nepotřebují nové.
- ✓ Univerzity vhodné pro CEEPUS – byly aktualizovány. V některých zemích mají v programu zařazené i soukromé univerzity.
- ✓ Kancelář bez papírování: je možné využít Letter of Award pouze na webu, jen pro víza je nutné na papíře potvrzený.
- ✓ Problémy s udělováním/placením stipendií v Srbsku. Jedna česká učitelka zrušila kvůli tomu svou mobilitu.
- ✓ Problém s organizací exkurze do BiH z ČR .Pomůže zde přesné dodržování pravidel CEEPUS.
- ✓ Dobrá praxe: projevuje se u sítí, kde je pečlivá koordinace; u nás např. AT-12.
- ✓ Zajímavá zkušenost z ČR: český student/stipendista CEEPUS bude na praxi na české ambasádě v Bukurešti v souvislosti s českým předsednictvím EU.
- ✓ Příprava dalších konferencí
 - 15th meeting of the Joint Committee of CEEPUS Ministers – 6. března 2009 – Bukurešť. Bude vhodné uvést informaci k českému předsednictví EU.
 - Výběr projektů sítí 2009/10 – v Mariboru - navrženo datum 23.3.

3. Informace o akademickém roce 2008/2009

Česká republika vložila v tomto roce do programu celkem 650 stipendijních měsíců. Tyto stipendijní měsíce byly zohledněny při kalkulování objemu peněžních prostředků nárokovaného pro kalendářní rok 2009.

Kvóta – stipendijní měsíce pro akademický rok 2008 – 2009:

Země	Kvóta 2008/09
Albánie	130
Bosna-Hercegovina	100
Bulharsko	430
Černá Hora	150
Česká republika	650
Chorvatsko	450
Maďarsko	550
Makedonie	120
Polsko	650
Rakousko	1100
Rumunsko	625
Slovensko	600
Slovinsko	350
Srbsko	300
Přiština – Kosovo/UNMIK-MEST	100

V březnu 2008 se sešla Národní komise k hodnocení projektů. Doc.Červinková potvrdila písemně, že ukončila členství v naší komisi, a poděkovala za příjemnou spolupráci. Student Jaroslav Pažitka, kterého nám doporučila Rada vysokých škol, oznámil, že se z časových důvodů nemůže zúčastnit práce Národní komise CEEPUS.

Sítě CZ a dále sítě, ve kterých jsou české univerzity partnery, tvořilo celkem 50 sítí. Přihlášené projekty hodnotila národní komise ve složení: Doc. Ing. J. Pecen, CSc. – předseda, Ing.A. Spejchalová, Dr.Pavel Němec, Prof.Ing. Jiří Holčík, CSc. a za NCO RNDr. Jitka Nováková.

Výběrové řízení projektů 2008/2009 bylo zakončeno na setkání mezinárodní komise CEEPUS v Bukurešti s tímto výsledkem:

52 sítím (ze 68), které splňovaly kritéria hodnocení, byly projekty uděleny. Těmto sítím byly rozděleny stipendijní měsíce podle kvót na příští akademický rok. Protože požadavky partnerů v jednotlivých sítích (na stipendijní měsíce v ČR) byly více než dvojnásobné, byla na místě provedena obvyklá redukce těchto měsíců.

Partnery jsme celkem ve 40 sítích, a to v deseti sítích koordinovaných z Rakouska, ve dvou koordinovaných z Bulharska, ve dvou z Chorvatska, v sedmi z Maďarska, ve čtyřech z Polska a čtyřech z Rumunska, v jedné koordinované ze Srbska, čtyřech ze Slovenska a dvou ze Slovinska.

Z pěti podaných projektů koordinovaných v ČR jsme získali čtyři sítě:

CII-CZ-0029—03-0708 Idea of Europe in European Culture, History and Politics,
CII-CZ-0201—01-0708 Progressive Methods in Manufacturing Technologies
CII-CZ-0212-01-0708 Education of Modern Analytical and Bioanalytical Methods

CII- CZ-301-01-0809 Partnership between Universities in Czech Republic, Slovenia and Bosnia-Herzegovina in area of Science Teaching.

Projekt nezískala síť CII-CZ-59 Central CEEPUS Network in Adapted Physical Activities.

Mimořádně umožnila Ústřední kancelář změnu koordinátora sítě CII-HU-311-01-0809: z Maďarska přešla síť pod českou koordinaci, na MZLU, a dostali jsme tak síť CII-CZ-311-01-0809.

ČR je tedy zapojena do programu 18 vysokými školami, a to jejich 35 fakultami:

Vysoká škola
Česká zemědělská univerzita
České vysoké učení technické
Janáčkova akademie múzických umění
Jihočeská univerzita
Masarykova univerzita
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita
Technická univerzita Liberec
Univerzita Hradec Králové
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
Univerzita Karlova
Univerzita Palackého
Univerzita Pardubice
Univerzita Tomáše Bati
Veterinární a farmaceutická univerzita
VŠB-Technická univerzita
Vysoká škola ekonomická
Vysoká škola umělecko-průmyslová
Vysoké učení technické

Vzhledem k zapojení některých pracovišť do více projektů a k tomu, že v rámci jednoho projektu bývá zapojeno více než jedno pracoviště za danou zemi, disponuje ČR 64 českými partnerskými pracovišti.

Program CEEPUS má na MŠMT stanoveny kontaktní osoby: Mgr.Edvard Meduna, Ing. Alena Spejchalová, RNDr. Věra Šťastná.

Všechny přihlášky mobility i projektů sítě probíhají online. Aktuální údaje o programu jsou na webových stránkách programu CEEPUS www.ceepus.info a www.dzs.cz/ceepus.

4. Finanční prostředky

V roce 2008 bylo přiděleno na program CEEPUS 10 000 000 Kč na financování běžné mobility (na cca 650 stipendijních měsíců v r. 2008/2009), informačních a dalších aktivit spojených se zapojením do tohoto programu (úhrada oponentur a cestovné pro experty Rady VŠ spolu s částkou na informační kampaň a tiskoviny a informační a evaluační seminář, což patří do části rozpočtu CEEPUS pro Dům zahraničních služeb ve výši 180 000 Kč).

Vysokým školám bylo na přijetí zahraničních studentů a učitelů a na výdaje při výjezdech českých účastníků programu zasláno cca 8 657 000 Kč.

Přehled čerpání prostředků v roce 2008:

Prostředky pro VŠ celkem (v tis. Kč)	10 000
Bylo vyčerpáno celkem (v tis. Kč)	8 591
Zůstatek celkem v rozpočtu VŠ (v tis. Kč)	1 409

Nevyčerpané prostředky ve výši 1 409 tis. Kč byly poskytnuty vysokým školám na zabezpečení vzdělávací činnosti.

Rozpočet pro rok 2009 vycházel z předpokladu 650 stipendijních měsíců v roce 2008/09. Od 1.1.2009 platí Příkaz ministra č.30/2008, který zvyšuje studentská stipendia CEEPUS o 2000 Kč. Navýšení stipendií bylo podmíněno tím, že nebude vznesen požadavek na navýšení rozpočtu programu CEEPUS, zvýšené náklady budou tedy hrazeny z vnitřní rezervy rozpočtu. Dům zahraničních služeb splnění této podmínky garantuje.

Kvóta vložená do akademického roku 2009/2010 bude rozhodnuta na zasedání Společného výboru ministrů zemí CEEPUS, které se bude konat 6. 3. 2008 v Bukurešti.

5. Aktivity národní kanceláře CEEPUS během kalendářního roku

- ❖ průběžné udělování stipendií zahraničním studentům a učitelům na základě došlých přihlášek,
- ❖ odesílání přihlášek českých uchazečů do zahraničí,
- ❖ zpracování podkladů pro financování ze strany MŠMT, a to záloha na základě minulých a předpokládaných aktivit sítě a konečné vyúčtování na základě dokladů předložených jednotlivými kontaktními osobami z fakult VŠ,
- ❖ příprava podkladů pro Ústřední kancelář CEEPUS pro jednání Společného výboru ministrů zemí CEEPUS, Traffic Sheet a další podklady pro hodnotící konferenci CEEPUS,
- ❖ příprava a konání výběrového řízení projektů na následující akademický rok (národní a mezinárodní kolo),
- ❖ informační servis na webových stránkách národní kanceláře,
- ❖ poskytování konzultací pro předkladatele projektů, kontaktní osoby i uchazeče o stipendium v zahraničí i v ČR, stovky dotazů zodpovězených osobně, telefonicky i e-mailem,
- ❖ pořádání evaluačních seminářů programu s účastí generální tajemnice programu a kontaktních osob ze zapojených univerzit,
- ❖ účast národní kanceláře na pracovních setkáních s kolegy z ostatních zemí CEEPUS,
- ❖ účast na mezinárodní evaluační konferenci.

6. Nad rámec běžné mobility v rámci programu na základě projektů akademické spolupráce probíhají následující aktivity

6.1. Tematické sítě

Tento projekt byl vytvořen v roce 1999, skončil 31.8.2008. Země bývalé Jugoslávie byly postupně řádně zapojeny do aktivit programu CEEPUS. Tento projekt byl jednou z činností, které přispívají k spolupráci a vzájemnému pochopení zemí zúčastněných v našem

programu, a tím i ke stabilitě v regionu.

Čerpání v rámci Tematické sítě znázorňuje připojený graf.

6.2 Joint Degrees

O společných programech a společných titulech hovoří Příloha I CEEPUS II. Je podporován vývoj ke společným programům/ společným titulům (Joint Programmes/ Joint Degrees) – což bylo stanoveno jako priorita na 10. setkání Společného výboru ministrů zemí CEEPUS v roce 2004 a také vyzvednuto externím hodnocením programu (jeho souhrn je v příloze).

Na hodnoticích konferencích CEEPUS je diskutováno využití dobře fungujících sítí jako pilotních projektů pro směřování k udělování společných titulů (Joint Degrees) a využití programu CEEPUS jako nástroje k propagaci Joint Degrees v členských státech. Problémy akreditace a mobility v souvislosti s přípravou Joint Degrees se zabývá např. síť AT-12 nebo University of Zagreb.

V souvislosti s rozšířením EU mohou Joint Degrees napomoci možnostem pracovat kdekoli v Evropě. V CEEPUS II je povinný formální požadavek ECTS (European Credit Transfer System) nebo kompatibilní systém.

7. Informační aktivity

- ❖ národní i mezinárodní úroveň,
- ❖ informační servis na webových stránkách Národní kanceláře i Ústřední kanceláře,
- ❖ vydávání tiskového materiálu určeného k základnímu informování zájemců jak o mobilitu, tak i o zapojení do projektu spolupráce (leták o možnostech mobility a projektů, kalendář činností v programu, CD a plakát k výročí deseti let České republiky v programu CEEPUS); informace o programu byly zaslány nejen veřejným, ale i soukromým vysokým školám,
- ❖ evaluační semináře s účastí generální tajemnice programu a kontaktních osob ze zapojených univerzit (seznam institucí v příloze),
- ❖ účast národní kanceláře na pracovních setkáních s kolegy z ostatních zemí CEEPUS, která jsou iniciována Ústřední kanceláří CEEPUS,
- ❖ účast na mezinárodní evaluační konferenci.

8. Negativa programu

Problémy vznikaly s udělováním víz, které je pro účastníky finančně a časově náročné a nepružné. Je třeba vždy se zajímat na ambasádě o aktuální situaci, zejména v souvislosti s pobyty na celý semestr (víza pro pobyt do tří měsíců, víza pro pobyt delší než tři měsíce vyžadují delší přípravu).

Potíže dělají časté personální změny v některých NCO, zpožděné placení stipendií v některých zemích.

9. Návrh pro rok 2009

Národní kancelář CEEPUS se bude dále zaměřovat na získávání vysokých škol ke spolupráci v sítích našeho programu. Českými koordinátory bylo vedeno v akademickém roce 2007/08 pět projektů. Pro akademický rok 2008/09 bylo podáno pět přihlášek českých koordinátorů, čtyři sítě projekt získaly a jedna byla k nám přesunuta z Maďarska; další univerzity se přihlásily jako partneři. Spolupráce v rámci sítě univerzit je v programu důležitá, ať už je pracoviště zapojeno jako partnerské, nebo jako koordinační. Pravidlo přijetí zhruba poloviny projektů je stanoveno kvůli zachování kvality projektů a také kvůli nutnosti splnit schválenou kvótu stipendijních měsíců.

Rozpočet pro rok 2009 vycházel z předpokladu 650 stipendijních měsíců v roce 2008/09, a to se započtením určité rezervy pro vyšší stipendia postgraduálních studentů, jejichž počty nejsou předem známy. Podle dosavadních zkušeností se větší část výměn realizuje v letním semestru, tj. hlavní navýšení mobility se spolu s finančními požadavky promítne vždy až ve druhé části akademického roku. Zvyšuje se také zájem o stipendia freemover, zejména u škol, které navázaly úspěšnou spolupráci v rámci sítě, v dalším roce již projekt nezískaly a chtějí pak pokračovat v navázané spolupráci, nebo u fakult, které ještě v programu CEEPUS nejsou zapojeny.

Podle aktivity dalších zúčastněných zemí, rozšíření programu na 15 zemí a s ohledem k zachování jisté reciprocity mezi vysláním a přijetím by bylo vhodné minimálně zachovat kvótu na 650 stipendijních měsíců (v případě finančních možností ministerstva ji o 20 měsíců navýšit).

10. Závěr

Předběžná zpráva z externího hodnocení programu (objednaného Ústřední kanceláří u ZSI) se zmínila o výhodách programu CEEPUS i o některých problémech. Je připojeno stručné hodnocení - Summary of Successes.

Dobře hodnotili společné programy, i když je třeba vyjasnit právní otázky kolem společných titulů a podporu úspěšných sítí déle než jeden rok.

Design softwaru pro online práci CEEPUS zajišťovaný CCO získal vysoké hodnocení, stejně jako regionální zaměření, způsob financování, administrativa na ústřední i lokální úrovni a také tematická otevřenost programu.

V hodnocení je zmíněna i potřeba dalších informací: tu naplní nově spuštěný program pro absolventy stipendií v Evropě: Europe-now.

Dohoda CEEPUS II program prodloužila do r. 2009 (na základě celkového hodnocení bude dohoda prodloužena do 31.7. 2011) a upřesnila (minimální a maximální délka pobytu, náplň pobytu), vyžaduje získávání kreditů s využitím ECTS a směřuje k udělování společných titulů/Joint Degrees. Budoucnost programu CEEPUS můžeme spatřovat v zaměření na spojení s vědou a výzkumem, potom, co CEEPUS I přinesl multilaterální spolupráci a ECTS a CEEPUS II společné tituly. K dohodě CEEPUS III bude uspořádáno setkání expertů ve Vídni.

Program CEEPUS má své místo v rámci mezinárodních akademických programů i po přistoupení některých členských zemí programu k Evropské unii, nejen pro ty země, které v EU ještě nejsou, jak vyplývá i ze zmíněného hodnocení; přispívá svou aktivitou i ke stabilitě v regionu.

Přílohy:

Seznam sítí 08/09

Graf využití měsíců

Přehled čerpání kvót a Tematické sítě

Summary of Successes (Centre for Social Innovation - ZSI)

Leták a záložky CEEPUS

19. 1. 2009

RNDr. Jitka Nováková

Vedoucí Národní kanceláře CEEPUS ČR